

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| <b>Wykaz skrótów</b> .....                          | 9  |
| <b>Wstęp</b> .....                                  | 11 |
| <b>Rozdział I</b>                                   |    |
| <b>Ustalenia terminologiczne</b> .....              | 15 |
| 1. Wprowadzenie .....                               | 15 |
| 2. Fotografia.....                                  | 16 |
| 2.1. Pojęcie utworu fotograficznego .....           | 16 |
| 2.2. Rodzaje utworów fotograficznych.....           | 31 |
| 2.2.1. Wprowadzenie.....                            | 31 |
| 2.2.2. Fotografia reporterska.....                  | 32 |
| 2.2.3. Fotografia naukowa.....                      | 35 |
| 2.2.4. Fotografia portretowa.....                   | 36 |
| 2.2.5. Fotografia dzieł sztuki i architektury ..... | 38 |
| 2.2.6. Fotografia reklamowa .....                   | 41 |
| 3. Wizerunek .....                                  | 42 |
| 3.1. Wprowadzenie .....                             | 42 |
| 3.2. Pojęcie wizerunku .....                        | 47 |
| 3.3. Rodzaje wizerunku .....                        | 52 |
| 3.4. Podmiot prawa do wizerunku.....                | 55 |
| <b>Rozdział II</b>                                  |    |
| <b>Sporządzenie fotografii i wizerunku</b> .....    | 59 |
| 1. Wprowadzenie .....                               | 59 |
| 2. Sporządzenie fotografii.....                     | 59 |
| 2.1. Swoboda twórczości.....                        | 59 |

|                                                                                   |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.2. Granice swobody twórczości .....                                             | 66 |
| 2.3. Swoboda wykonywania zawodu .....                                             | 74 |
| 3. Sporządzenie wizerunku .....                                                   | 75 |
| 3.1. Zgoda jako zasada legalnego sporządzenia wizerunku .....                     | 75 |
| 3.2. Interpretacja zgody .....                                                    | 77 |
| 4. Skutki prawne sporządzenia fotografii i wizerunku .....                        | 79 |
| 4.1. Sporządzenie fotografii i wizerunku jako akt twórczy .....                   | 79 |
| 4.2. Osobiste prawa autorskie .....                                               | 81 |
| 4.3. Majątkowe prawa autorskie .....                                              | 89 |
| 4.4. Skutki prawne sporządzenia fotografii i wizerunku niebędących utworami ..... | 94 |
| 4.5. Nabycie podmiotowych praw autorskich przez pracodawcę .....                  | 96 |

### Rozdział III

|                                                                                             |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozpowszechnianie fotografii i wizerunku .....</b>                                       | <b>99</b> |
| 1. Wprowadzenie .....                                                                       | 99        |
| 2. Pojęcie rozpowszechniania .....                                                          | 99        |
| 3. Rozpowszechnianie fotografii .....                                                       | 101       |
| 3.1. Wprowadzenie .....                                                                     | 101       |
| 3.2. Zawieranie umów w sferze prawa autorskiego .....                                       | 102       |
| 3.3. Umowy najczęściej zawierane przez fotografów .....                                     | 113       |
| 3.4. Domena publiczna .....                                                                 | 120       |
| 3.5. Rozpowszechnianie fotografii będących utworami osieroconymi .....                      | 121       |
| 3.6. Rozpowszechnianie fotografii będących utworami porzuconymi .....                       | 122       |
| 3.7. Rozpowszechnianie fotografii inspirowanych oraz będących opracowaniami .....           | 122       |
| 4. Rozpowszechnianie wizerunku .....                                                        | 124       |
| 4.1. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku .....                                             | 124       |
| 4.1.1. Wprowadzenie .....                                                                   | 124       |
| 4.1.2. Charakterystyka zgody na rozpowszechnianie wizerunku .....                           | 125       |
| 4.2. Sytuacje, kiedy nie jest wymagane uzyskanie zgody osoby widniejącej na wizerunku ..... | 128       |

|                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.2.1. Wprowadzenie .....                                            | 128 |
| 4.2.2. Zapłata za pozowanie .....                                    | 129 |
| 4.2.3. Wizerunek osoby powszechnie znanej .....                      | 131 |
| 4.2.4. Wizerunek stanowiący szczegół większej całości .....          | 135 |
| 4.3. Szczególne sytuacje rozpowszechniania wizerunku .....           | 137 |
| 4.3.1. Wprowadzenie .....                                            | 137 |
| 4.3.2. Ochrona wizerunku rozpowszechnianego w Internecie .....       | 137 |
| 4.3.3. Rozpowszechnianie wizerunku osoby małoletniej .....           | 142 |
| 4.3.4. Rozpowszechnianie wizerunku sportowców .....                  | 146 |
| 4.3.5. Wykorzystanie maski artystycznej .....                        | 149 |
| 4.3.6. „Kradzież” wizerunku przy użyciu sztucznej inteligencji ..... | 150 |
| 4.3.7. Korzystanie z wizerunku w prawie prasowym .....               | 151 |
| 4.3.8. Korzystanie z wizerunku w prawie karnym .....                 | 154 |
| 4.3.9. Korzystanie z wizerunku w prawie administracyjnym .....       | 157 |
| 4.3.10. Korzystanie z wizerunku w prawie pracy .....                 | 158 |

### Rozdział IV

|                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Dozwolony użytek w zakresie fotografii i wizerunku .....</b> | <b>161</b> |
| 1. Istota dozwolonego użytku .....                              | 161        |
| 2. Dozwolony użytek prywatny .....                              | 164        |
| 3. Dozwolony użytek w zakresie mediów .....                     | 168        |
| 3.1. Wprowadzenie .....                                         | 168        |
| 3.2. Utrwalanie dla potrzeb własnych nadawców .....             | 169        |
| 3.3. Retransmisje .....                                         | 170        |
| 3.4. Odbiór utworów .....                                       | 171        |
| 3.5. Przedruk .....                                             | 172        |
| 3.6. Sprawozdania .....                                         | 173        |
| 3.7. Korzystanie z publicznych występów .....                   | 173        |
| 4. Dozwolony użytek w zakresie nauczania i nauki .....          | 174        |
| 4.1. Wprowadzenie .....                                         | 174        |
| 4.2. Eksploracja tekstów i danych .....                         | 175        |
| 4.3. Korzystanie przez instytucje .....                         | 177        |

|                                                                                                                              |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4.4. Zamieszczanie utworów w podręcznikach.....                                                                              | 180        |
| 4.5. Utwory niedostępne w handlu .....                                                                                       | 182        |
| 5. Prawo cytatu.....                                                                                                         | 184        |
| 6. Dozwolony użytek w zakresie utworów plastycznych .....                                                                    | 189        |
| 6.1. Wprowadzenie .....                                                                                                      | 189        |
| 6.2. Publiczne wystawienie egzemplarza utworu<br>plastycznego .....                                                          | 189        |
| 6.3. Zniszczenie oryginalnego egzemplarza utworu<br>plastycznego .....                                                       | 192        |
| 6.4. Prawo panoramy.....                                                                                                     | 193        |
| 6.5. Udostępnianie fotografii i utworów plastycznych<br>w encyklopediach .....                                               | 195        |
| 6.6. Korzystanie z fotografii w celu promocji wystawy.....                                                                   | 196        |
| 7. Dozwolony użytek w celach publicznych.....                                                                                | 197        |
| 8. Dozwolony użytek w celach gospodarczych.....                                                                              | 199        |
| 9. Dozwolony użytek na rzecz osób niepełnosprawnych .....                                                                    | 200        |
| <b>Podsumowanie .....</b>                                                                                                    | <b>203</b> |
| <b>Załącznik. Wzory umów .....</b>                                                                                           | <b>211</b> |
| 1. Umowa o stworzenie fotografii (na przykładzie<br>zamówienia fotoreportażu).....                                           | 211        |
| 2. Umowa o wystawienie fotografii (na przykładzie wystawy<br>fotograficznej) .....                                           | 216        |
| 3. Umowa o prezentację fotografii w Internecie<br>(na przykładzie portalu internetowego zamieszczającego<br>fotografie)..... | 221        |
| 4. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku (na przykładzie<br>umowy z modelką/modeliem) .....                                   | 227        |
| <b>Bibliografia.....</b>                                                                                                     | <b>231</b> |
| <b>Netografia.....</b>                                                                                                       | <b>245</b> |
| <b>Orzecznictwo .....</b>                                                                                                    | <b>247</b> |